

Inhoud

Voorwoord	5
Handleiding Digitale Leeromgeving	6
1 Inleiding	12
2 Dienstbetrekking	16
2.1 Inleiding	17
2.2 Privaatrechtelijke dienstbetrekking	18
2.3 Publiekrechtelijke dienstbetrekking	20
2.4 Fictieve dienstbetrekking	21
2.5 Oneigenlijke dienstbetrekking	25
2.6 Dienstverlening aan huis	25
2.7 Tegenwoordige en vroegere dienstbetrekking	27

3	Inhoudingsplichtige, het loonbegrip en de vrijstellingen	28
3.1	Inhoudingsplichtige	29
3.2	Loon	29
3.2.1	Inleiding	29
3.2.2	Belastbaar loon	29
3.2.3	Loon	30
3.2.4	Tabelloon	31
3.2.5	Loon in geld	31
3.2.6	Loon in natura	31
3.2.7	Aanspraken	32
3.2.8	Foaien	34
3.2.9	Auto van de zaak	35
3.2.10	Privégebruik fiets van de zaak	40
3.2.11	Fictief loon	41
3.3	Vrijstellingen	42
3.3.1	Inleiding	42
3.3.2	Vrijstellingen	43
4	Werkkostenregeling	46
4.3.1	Inleiding	47
4.3.2	Uitleg van de werkkostenregeling	48
4.3.3	Niet iedere vergoeding of verstrekking is loon	50
4.3.4	Gebruikelijkheidstoets	57
4.3.5	Schema werkkostenregeling	59

5	Systeem van heffing en de verplichtingen van de inhoudingsplichtige en werknemer	62
5.1	Verschuldigde loonbelasting	63
5.1.1	Inleiding	63
5.1.2	Tarief	63
5.1.3	Loonheffingskorting	64
5.1.4	Loonbelastingtabellen	66
5.2	Moment van heffing	68
5.3	Administratieve verplichtingen	71
5.3.1	Inleiding	71
5.3.2	Verplichtingen bij aanvang werkzaamheden	71
5.3.3	Het anoniementarief	73
5.3.4	Legitimatieplicht	75
5.4	Inhoudingsplichtige als belastingplichtige	76
5.4.1	Inleiding	76
5.4.2	Toepassen eindheffing	76
5.4.3	Tarief	77
	Index	80

Inleiding

De Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: Wet LB) bepaalt dat een inhoudingsplichtige, veelal de werkgever van de werknemer, loonbelasting moet inhouden op het loon van de werknemer. Als de werknemer ook premieplichtig is voor de volksverzekeringen, wat meestal het geval is, moet de inhoudingsplichtige ook premies volksverzekeringen inhouden. De Belastingdienst is naast de heffing van loonbelasting en premies volksverzekeringen (samen loonheffing genoemd) ook belast met het heffen en innen van de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage op grond van de Zorgverzekeringswet (hierna: Zvw). De gezamenlijke loonheffing, de werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw worden samen ook wel **loonheffingen** genoemd. Omdat in dit hoofdstuk de Wet LB centraal staat, wordt in het vervolg van dit hoofdstuk uitsluitend de term loonbelasting gehanteerd.

Grondslag voor de heffing van de loonbelasting is het **belastbare loon**. Het loonbegrip is in de Wet LB zeer ruim: het omvat alles wat uit de dienstbetrekking wordt genoten inclusief prestaties van derden (fooien), voor zover daarmee bij de vaststelling van het loon rekening is gehouden. Tot het loon behoren ook de voordelen die in natura worden genoten, bijvoorbeeld het privégebruik van een auto. Voor de praktische uitvoerbaarheid zijn voor enkele beloningen in natura normen gegeven. Daarnaast zijn een aantal voordelen uit de dienstbetrekking vrijgesteld van heffing.

De loonbelasting is een **afdrachtsbelasting**. Een inhoudingsplichtige is verplicht de loonbelasting in te houden op het moment waarop het loon wordt genoten. Vervolgens moet de inhoudingsplichtige de in een tijdvak ingehouden loonbelasting op aangifte afdragen aan de Belastingdienst (art. 27 lid 5 Wet LB).

De belastingplichtige is de werknemer. De werknemer mag de ingehouden loonbelasting vervolgens verrekenen met de inkomstenbelasting die hij verschuldigd is over zijn totale inkomen (art. 9.2 Wet IB). De loonbelasting is dus een **voorheffing** op de inkomstenbelasting. Voor veel werknemers betekent dit dat zij geen aangifte inkomstenbelasting meer hoeven te doen omdat de al ingehouden loonbelasting vrijwel overeenkomt met de inkomstenbelasting die ze moeten betalen.

In dit hoofdstuk worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Betrokkenen bij de heffing van loonbelasting
  - begrip dienstbetrekking;
  - begrip inhoudingsplichtige;
- Grondslag waarover loonbelasting verschuldigd is
  - loon;
  - vrijstellingen;
  - de werkkostenregeling;
- Verschuldigde loonbelasting en moment van inhouding;
- Administratieve verplichtingen;
- Eindheffingsregeling.

Dienstbetrekking

2.1 Inleiding

De **werknemer** is de belastingplichtige voor de loonbelasting (art. 1 Wet LB). De belasting wordt geheven door inhouding op het loon (art. 27 lid 1 Wet LB). De verschuldigde loonbelasting wordt door de inhoudingsplichtige ingehouden en afgedragen aan de Belastingdienst (art. 27 lid 5 Wet LB).

Loonbelasting wordt geheven over het loon van de werknemer. In art. 2 Wet LB is het begrip werknemer gedefinieerd: 'Werknemer is de natuurlijke persoon die tot een inhoudingsplichtige in privaatrechtelijke of in publiekrechtelijke dienstbetrekking staat.'

Op grond van de wet wordt degene die loon geniet uit een bestaande of vroegere privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking van hemzelf of een ander, voor de inhouding van loonbelasting eveneens als werknemer aangemerkt.

Voorbeeld

Mustafa Sükür is in loondienst bij Vandra bv. In de arbeidsovereenkomst is opgenomen dat bij overlijden van Mustafa, zijn echtgenote en eventueel thuiswonende kinderen die jonger zijn dan 30 jaar, recht hebben op een weduwen- of wezenpensioen. De uitbetaling van dergelijke pensioenuitkeringen in geval van overlijden van Mustafa vormt voor zijn echtgenote en eventuele kinderen loon uit een vroegere dienstbetrekking van een ander.

Naast de privaatrechtelijke en de publiekrechtelijke dienstbetrekking kennen we ook nog de fictieve dienstbetrekking en de oneigenlijke dienstbetrekking. Op deze begrippen wordt hierna nader ingegaan. Aan het einde van deze paragraaf wordt nog aandacht besteed aan de positie van huispersoneel en wordt ingegaan op het verschil tussen loon uit tegenwoordige en vroegere dienstbetrekking.

2.2 Privaatrechtelijke dienstbetrekking

Voor het begrip privaatrechtelijke dienstbetrekking wordt aangesloten bij het civiele begrip **arbeidsovereenkomst**. Dit begrip is gedefinieerd in art. 7:610 BW: 'De overeenkomst waarbij de ene partij, de werknemer, zich verbindt in dienst van de andere partij, de werkgever, tegen loon gedurende zekere tijd arbeid te verrichten.' De omschrijving van het begrip arbeidsovereenkomst bevat drie essentiële voorwaarden:

- a. er moet sprake zijn van een *gezagsverhouding* tussen de werkgever en de werknemer; en
- b. de werknemer is verplicht om gedurende zekere tijd persoonlijk *arbeid* te verrichten voor de werkgever; en
- c. de werkgever is verplicht om de werknemer *loon* te betalen voor zijn arbeid.

Er is pas sprake van een privaatrechtelijke dienstbetrekking als aan alle drie de voorwaarden is voldaan.

Ad a. Gezagsverhouding

Dit element is het meest essentiële voor het vaststellen van een privaatrechtelijke dienstbetrekking. Er moet sprake zijn van **ondergeschiktheid**: de werknemer is verplicht om opdrachten en aanwijzingen van de werkgever uit te voeren. Het is daarbij niet van belang of de werkgever ook daadwerkelijk opdrachten en aanwijzingen geeft. Als de werkgever bevoegd is om de werknemer opdrachten en aanwijzingen te geven, is er sprake van een gezagsverhouding.

Voorbeeld

Floris is docent maatschappijleer aan een middelbare school. Floris bepaalt zelf welke onderdelen hij in de lessen behandelt. De directeur van de school bemoeit zich niet met de inhoud van de lessen die Floris geeft. De directeur is echter wel bevoegd om opdrachten en aanwijzingen te geven. Hierdoor is sprake van een gezagsverhouding.

H1

H2

Ad b. Persoonlijk verrichten van arbeid

De werknemer is verplicht om de arbeid zelf te verrichten. De werknemer mag zich niet zonder voorafgaande toestemming van de werkgever laten vervangen bij de uitvoering van zijn werkzaamheden. Indien de werknemer steeds zelf de arbeid verricht, wordt aangenomen dat de werknemer verplicht is om de arbeid zelf te verrichten. Niet van belang is hoe lang de arbeid wordt verricht. 'Een zekere tijd' betekent slechts enige tijd en niet een bepaalde tijd.

H3

H4

Voorbeeld

Martijn bezorgt reclamefolders in de wijk. Hij mag zonder voorafgaande toestemming zich laten vervangen door een ander. Er is geen sprake van een privaatrechtelijke dienstbetrekking omdat Martijn niet verplicht is om de arbeid persoonlijk te verrichten.

H5

Ad c. Loon

Onder **loon** wordt een vergoeding voor de verrichte arbeid verstaan. Die vergoeding kan in allerlei vormen voorkomen:

- geld. Dit kan zijn een vast bedrag in geld, maar ook een variabele beloning in de vorm van bijvoorbeeld provisies, gratificaties en bonussen;
- verstrekkingen. Dit is bijvoorbeeld het geval als een conciërge op het schoolterrein in een woning van de school gratis mag wonen;

- aanspraken. Dit doet zich bijvoorbeeld voor als de werknemer de toezegging krijgt dat hij na het bereiken van de pensioenge-rechtigde leeftijd een pensioenuitkering zal ontvangen.

Wanneer iemand alleen een vergoeding voor werkelijk gemaakte kosten ontvangt, wordt dat in het algemeen niet als loon aange-merkt.

Voorbeeld

Niko is gepensioneerd. Hij bezorgt maaltijden voor gehandicapten en bejaarden. Voor deze werkzaamheden krijgt hij een vergoeding van € 0,25 per gereden kilo-meter. Voor de rest krijgt hij geen betalingen. Niko krijgt alleen maar een kosten-vergoeding. Er is geen sprake van een privaatrechtelijke dienstbetrekking omdat het element loon ontbreekt.

2.3 Publiekrechtelijke dienstbetrekking

Naast de privaatrechtelijke dienstbetrekking bestaat er ook nog de **publiekrechtelijke dienstbetrekking**. Deze berust niet op een arbeidsovereenkomst, maar op een aanstelling of benoeming door een overheidsorgaan. Voorbeelden hiervan zijn de burgemeester en commissaris van de Koning. De drie voorwaarden van de privaatrechtelijke dienstbetrekking zijn bij een publiekrechtelijke dienstbetrekking niet van belang. Bij gekozen ambten, bijvoorbeeld het ambt van gemeenteraadslid of Tweede Kamerlid, is er geen sprake van een aanstelling of benoeming maar van een op democratische wijze gekozen ambt. Hierdoor is er bij dergelijke ambten geen sprake van een publiekrechtelijke dienstbetrekking.